

Poznaj licencje Creative Commons

Podstawowym narzędziem Creative Commons są licencje prawne pozwalające zastąpić tradycyjny model „Wszystkie prawa zastrzeżone” zasadą „Pewne prawa zastrzeżone” – przy jednoczesnym poszanowaniu zasad prawa autorskiego. Licencje Creative Commons oferują różnorodny zestaw warunków licencyjnych – swobód i ograniczeń. Dzięki temu autor może samodzielnie określić zasady, na których chce dzielić się swoją twórczością z innymi. W ciągu dziesięciu lat działalności Creative Commons zbudowała silną pozycję na świecie poprzez intensywną promocję twórczości oraz tworzenie warunków legalnego dostępu do dóbr kultury.

Wszystkie licencje Creative Commons posiadają cechy wspólne (poszanowanie praw autorskich osobistych) oraz dodatkowe warunki wybrane przez licencjodawcę (czy twórcę). Warunki licencyjne są niczym klocki – zasady określone przez daną licencję są wynikiem złożenia razem dwóch lub trzech takich warunków.

Twórca korzystając z licencji zawsze zachowuje prawa autorskie, jednocześnie umożliwia innym kopiowanie i rozpowszechnianie, dodatkowo może określić czy ich wykorzystywanie może odbywać się wyłącznie w warunkach niekomercyjnych lub ograniczyć możliwości tworzenia utworów zależnych.

Twórca wybierający licencje Creative Commons musi odpowiedzieć na dwa proste pytania aby wybrać właściwe warunki licencji. Po pierwsze: czy chce umożliwiać komercyjne użycie swoich dzieł? Po drugie, czy zgadza się na tworzenie utworów zależnych od oryginału, a jeśli tak to czy chce również wymagać aby utwory zależne były dostępne na tej samej licencji? Warunek “Na tych samych warunkach” to mechanizm mający wspierać wolną kulturę i popularyzację wolnych licencji. Na podobnych zasadach działają takie licencje jak GNU General Public License, używane przez wiele projektów open source (otwartego oprogramowania).

Licencje Creative Commons nie naruszają wolności, które przyznaje prawo autorskie wszystkim użytkownikom w ramach dozwolonego użytku i prawa cytatu. Użycie licencji pozwala na jednoznaczne definiowanie dodatkowych uprawnień dla użytkowników (licencjobiorców). Licencjobiorca musi zawsze dochować warunków licencji, w innym wypadku licencja automatycznie wygasa. Oznacza to konieczność poprawnego informowania o autorze i jego prawach na każdej kopii utworu oraz zakaz korzystania ze środków ograniczających dostęp do tych utworów.

Cztery podstawowe warunki licencji CC to:

Uznanie autorstwa. Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać objęty prawem autorskim utwór oraz opracowane na jego podstawie utwory zależne pod warunkiem, że zostanie przywołane nazwisko autora pierwowzoru.

Użycie niekomercyjne. Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać objęty prawem autorskim utwór oraz opracowane na jego podstawie utwory zależne jedynie do celów niekomercyjnych.

Na tych samych warunkach. Wolno rozprowadzać utwory zależne jedynie na licencji identycznej do tej, na jakiej udostępniono utwór oryginalny.

Bez utworów zależnych. Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać utwór jedynie w jego oryginalnej postaci – tworzenie utworów zależnych nie jest dozwolone.

Licencje

Wszystkie oferowane przez Creative Commons licencje i narzędzia są darmowe.

Uznanie autorstwa 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie pod warunkiem oznaczenia autorstwa. Jest to licencja gwarantująca najszersze swobody licencjobiorcy.

[Przystępne podsumowanie](#)

[Tekst licencji](#)

Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, remiksowanie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych. Warunek ten nie obejmuje jednak utworów zależnych (mogą zostać objęte inną licencją).

[Przystępne podsumowanie](#)

[Tekst licencji](#)

Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz tak długo jak utwory zależne będą również obejmowane tą samą licencją.

[Przystępne podsumowanie](#)

[Tekst licencji](#)

Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja. Jest to licencja używana przez Wikipedię i jej siostrzane projekty.

[Przystępne podsumowanie](#)

[Tekst licencji](#)

Uznanie autorstwa-Bez utworów zależnych 3.0 Polska – Ta licencja zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu zarówno w celach komercyjnych i niekomercyjnych, pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

[Przystępne podsumowanie](#)

[Tekst licencji](#)

Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska – Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych). Jest to najbardziej restrykcyjna z licencji.

[Przystępne podsumowanie](#)

[Tekst licencji](#)

Trzy “warstwy” licencji

Licencje Creative Commons technicznie składają się z unikalnego systemu trzech “warstw”. Każda z nich rozpoczyna się od tradycyjnego narzędzia prawnego, jakim jest Tekst Prawny licencji, napisany w językiem i w formie w jakim pracują prawnicy.

Jednak z racji na to, że większość twórców, edukatorów i naukowców nie jest równocześnie prawnikami, przygotowujemy również licencje w formie zrozumiałej dla każdego czyli jako Przystępne podsumowanie (ang. Commons Deed). Przystępne podsumowanie daje możliwość szybkiego zorientowania się licencjobiorcy i licencjodawcy w najważniejszych warunkach licencji. Można o podsumowaniu myśleć jako wstępie i interfejsie do tekstu prawnego.

Ostatnia warstwa odpowiada za ułatwienie rozpoznawanie licencji różnego rodzaju oprogramowaniu, od wyszukiwarek internetowych przez aplikacje biurowe po narzędzia do edycji muzyki mediów. Aby ułatwić tej sieci rozpoznanie czy dana treść jest dostępna na licencji Creative Commons,

przygotowana została również wersja licencji czytelna dla komputerów. Jest to podsumowanie warunków licencji wpisane w format, który oprogramowanie komputerowe może zrozumieć.

Creative Commons opracowało jednolity język opisu prawnego licencji – [CC Rights Expression Language \(CC REL\)](#), który jest zrozumiały dla systemów komputerowych. Wyszukiwanie otwartych zasobów jest bardzo ważną funkcją z działaniach CC.

Możesz wyszukiwać treści objęte licencjami CC dostępne jest w wyszukiwarkach [Google](#) i [Yahoo](#) (w opcja zaawansowane), szukać zdjęć w serwisie [Flickr](#), muzyki w [Jamendo](#), różnych mediów w serwisie [Spinpress](#), video w [Blip.tv](#) i [Vimeo.com](#). [Wikimedia Commons](#), która jest zasobem mediów dla Wikipedii również używa licencji CC.

Razem, wszystkie trzy warstwy licencji zapewniają, że korzystanie z praw i warunków w nich zawartych to nie tylko koncepcja prawna. To coś co jest zrozumiałe dla twórców, odbiorców, a nawet samej sieci internetowej.

Źródło: <http://creativecommons.pl/poznaj-licencje-creative-commons/>